

AZ OTTHONI /TANULÓSZOBAI/ FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI (Pedagógiai program IX. fejezet)

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás /késztség- és képességfejlesztés/, valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása,
- az alsó és a felső tagozaton a tanulók hétvégére házi feladatot és szorgalmi feladatot is kaphatnak,
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró dolgozatot lehet írni,
- a szóbeli és írásbeli házi feladatok mennyiségének meghatározásánál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat, a fokozatosság elvét kell alkalmazni.

Iskolánkban az alsó tagozat egész napos iskola formában működik, melynek lényege, hogy a tanulók leterheltsége egyenletes, azaz a tanítás, a tanulás és a szabadidős tevékenység megfelelő arányban váltják egymást. A gyerekek a leckét az iskolában készítik el, a leckeírásnál mindig segítséget kérhetnek és kapnak a pedagógustól. Hétvégére házi feladatot és szorgalmi feladatot is kaphatnak, így ezzel is fokozatosan juttatjuk el a gyermekeket az önálló tanulás és önművelődés kialakítása felé.

Fontos feladatunknak tekintettük, hogy a gyermekek szabadidejüket kulturáltan töltsék el. Minden alsós osztály kapott *Foglalkozási Programot*, melynek keretében manuális tevékenységet végezhetnek, különböző játékokat tanulhatnak, valamint szépirodalmi műveket ismerhetnek meg.

A felső tagozaton is biztosítjuk /a lecke megírása és megtanulása után/ a délutáni szabadidős foglalkozásokat, így a felsős tanulók is, ugyanúgy, mint az alsós tanulók, reggel nyolc órától délután négy óráig az iskolában tartózkodhatnak.

A tanulási időbeosztás:

ÉVFOLYAM	TANULÁSI IDŐ
1-2.	30 perc
3-4.	45-60 perc
5-6.	60-90 perc
7-8.	90-120 perc

- a szóbeli és írásbeli házi feladatokat a tanulók képességeinek megfelelően differenciáltan adjuk fel /tanulási zavar/

Iskolánkban a felső tagozatos tanulóknak tanulószobát biztosítunk.

Ezt a tanulási formát a felső tagozatos gyermekek részére hoztuk létre, azaz 5-8. osztályos tanulóknak. A tanulószoba 13-16 óráig tart. Minden osztályból lecke-felelőst választanak, akik felírják az aznapi leckét. A gyerekek a leckét a tanulószobán készítik el, a leckeírásnál mindig segítséget kérhetnek és kapnak a pedagógustól.

A délutáni tevékenység két részből áll, egyrészt az irányított szabadidő hasznos eltöltéséből, másrészt a tanulásból.

Célunk, hogy a tanulók kommunikációs és problémamegoldó képességének fejlesztése érdekében a szóbeli és írásbeli feladatok helyes aránya a szóbeliség dominanciáját erősítse. A házi feladatok kijelölésénél figyelembe vesszük az adott tanítási nap összes tanóráját, valamint a tanulásra fordítható időkeret arányos megosztását a tantárgyak között.

VI. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV FEJLESZTŐ FORMÁI. ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE (Pedagógiai program VI. fejezet)

1. Elvek, követelmények

- Iskolánk a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az értékelés fontos megfigyelésen alapul. Mindig a gyermek érdekében a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyítást tesznek.
- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - o a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
 - o az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.
- A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor visszajelzést kapunk és adunk a tanítás-tanulás eredményéről /cél – a tanítási-tanulási folyamat – eredmény; visszajelzés: a tanuló felé, a tanítási-tanulási folyamatra, a célrendszerre/.
- Az értékelés változatos módszereit használjuk /diagnosztikus, formatív, szummatív/.
- Csak azt értékeljük /osztályozzuk/, amit korábban megtanítottunk és a tanuló rendelkezik az otthoni tanuláshoz szükséges írásos anyaggal.
- Arra törekszünk, hogy az értékelés mindig legyen folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, humánus /egyévre szóló/.
- Igyekszünk egyértelműen megfogalmazni a követelményeket és az értékelési módszereket. A tanuló tudja, értse, milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle /magához mérten kell fejlődnie/.
- A tanuló minél többféle tevékenységét értékeljük.

- A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény, hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
- Az újonnan belépő tantárgyaknál – egyes tantárgyaknál bevált gyakorlat szerint – az első hónapban önként jelentkezés alapján feleltetünk. Felhasználjuk a tanulók véleményét egymás feleletéről a sajátos tanulási módszerek, követelmények tudatosítás érdekében.
- Az alsó tagozatból a felső tagozatba való átmenetet úgy könnyítjük meg a tanulóknak, hogy fokozatosan alakítjuk ki tanulóik önálló tanulását /tanulási módszertan/. Az önálló feladatvégzést szorgalmi feladatok adásával is segítjük.
- Segítséget adunk, egyrészt a gyengébb képességű tanulóknak a felzárkóztatáshoz, másrészt a tehetséges tanulók sokoldalú fejlesztéséhez, ezért a személyiségfejlesztést iskolánkban a következő módon valósítjuk meg: csoportbontásban oktatjuk a matematikát és az angol nyelvet, a tanórákon bevezettük a differenciált tanulásszervezést.
- A jól megválasztott értékelési szempontok nagy segítséget nyújtanak a tanulók önellenőrző, önértékelő képességének kialakításában.
- Az év végi osztályzatnak /1. osztályban és 2. osztály félévkor szöveges értékelésnek/ értékállóknak kell lennie, ezért a – belső értékelési módszereken kívül – külső felmérésekkel, vizsgálatokkal is meggyőződünk a tanulók tudásának eredményességéről.
- A tanulók szüleinek joga és kötelessége, hogy gyermeke tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérje, a pedagógus feladata, hogy folyamatosan informálja a szülőt a tanuló teljesítményéről.

2. A tanulói teljesítmény értékelése

Célja

- diagnosztikus visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára

Módjai

- Szóbeli: az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- Írásbeli: írásbeli felelés, röpdolgozat-feladatlap néhány óra anyagából, témazáró dolgozat.
- Gyakorlati: a kísérletek, mérések, készségek, munkafolyamatok egyes műveleteiben elért gyakorlottság mérése.

Helye a tanulás folyamatában

- Rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán.
- Rendszeres szóbeli feleltetés az előző órák anyagából.
- Írásbeli ellenőrzés olyan tananyagrészek után, amelyeknél alapvető követelmény az írásos dokumentálása a megszerzett tudásnak.
- Témazáró feladatlapok a témakörök lezárása után.
- Évfolyamszintű mérések /írásbeli és gyakorlati/ a hatodik és nyolcadik évfolyam végén.

Súlypontjai

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése.
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése.
- A kialakult képességek ellenőrzése.
- A NAT és a kerettanterv továbbhaladási feltétel követelményeinek teljesítése.

Ellenőrzés, értékelés

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 1. a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik,
 2. az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében minden tanuló legalább egyszer felel szóban:
 1. az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
 2. a többi tantárgy esetében egy-egy témakörön belül (a testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük).
- A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak - az előző értékelés óta.

3. A tanulók tanulmányi munkájának /írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások/ minősítése

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az első évfolyamon, valamint második osztály félévkor a következők szerint történik:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.

- A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
 - o Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés félévkor a tanuló teljesítményétől függően a mindenkori naplóban és tájékoztatóban meghatározott kifejezések aláhúzásával történik.
- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
 - o A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
 - o A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
 - o A tanulót az alábbi tantárgyak esetében érdemjegyekkel nem értékeljük:
 - erkölcsstan
 - hit- és erkölcsstan
 - egészségstan
 - hon- és népismeret
 - tánc- és dráma
 - média

Az értékelés helyére „részt vett” bejegyzés kerül.

- Egy hónappal az év végi értékelés előtt a szülőt írásban tájékoztatjuk arról, ha gyermeke bukásra áll /a minimum követelményt nem tudja teljesíteni/.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)
- A témazárókat, a tanévben előírt dolgozatokat a tanév végéig /a javítóvizsga befejezése utáni egy hétig/ köteles minden szaktanár megőrizni.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt, a tárgyat tanító nevelő értesíti az ellenőrző /értesítő/ könyvön keresztül. Az ellenőrző /értesítő/ könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGY
0-33 %	Elégtelen /1/
34-50 %	Elégséges /2/
51-75 %	Közepes /3/
76-90 %	Jó /4/
91-100 %	Jeles /5/

- A szóbeli felelet követelményeit, a témazárók, felmérők témakörét, értékelésének szempontjait előre ismertetjük a tanulókkal.

- A tanulók és szüleik számára egyértelműen kell jelölni az írásbeli munkákon azt, hogy az elért teljesítmény hogyan viszonyul a maximális teljesítményhez. Ezt vagy a százalékos eredmény feltüntetésével, vagy a következőképpen tesszük meg:
elért pontszám/maximális pontszám
- Év közben 1-5 érdemjeggyel félévkor és tanév végén 1-5 osztályzattal történik /kivételt képez az első évfolyam és a 2. évfolyam félévig történő minősítése/.
- Az érdemjegy visszajelentő informatív jellegű, a tanulási részteljesítmény és az adott témához tartozó tantervi követelmények összehasonlításának eredményét jelzi.
- Az osztályzat összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéről a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmények tükrében.